

“VELLUM HEALTHCARE SKILLS”

**ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ (Διαχείριση πόνου-ψυχολογική στήριξη-
δεξιότητες φροντίδας τρίτης ηλικίας)**

SYLLABUS

Vellum Global Educational Services

Έκδοση 3.1

Πνευματικά Δικαιώματα

Το παρόν έγγραφο αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Vellum Global Educational Services και όλα τα δικαιώματα είναι κατοχυρωμένα και προστατευμένα από την Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή του σχετικού εγγράφου, είτε μέρους είτε όλου, χωρίς την έγγραφη έγκριση της Vellum Global Educational Services. Η διάθεσή του επιτρέπεται μόνο ως αυτούσιου και για ενημερωτικούς σκοπούς.

Αποκήρυξη Ευθυνών

Η Vellum Global Educational Services προετοιμάζοντας το παρόν σχήμα πιστοποίησης και διενεργώντας συστηματικούς ελέγχους ώστε να καλύπτει την εγκυρότητα του περιεχομένου του, καμία ευθύνη ωστόσο δε φέρει για οποιαδήποτε ζημία προκύψει από τη χρήση του παρόντος είτε κατά τμήμα είτε κατά όλο.

Το περιεχόμενο του παρόντος είναι δυνατόν να τροποποιηθεί ή καταργηθεί, όποτε κριθεί απαραίτητο και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση.

Εξεταστέα Ύλη

Η εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται στο δικτυακό τόπο της Vellum Global Educational Services, **www.vellum.org.gr**, ο οποίος είναι και ο μόνος που αναγνωρίζεται από την εταιρεία ως σημείο ενημέρωσης των ενδιαφερομένων.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1.1 Γενικά.....	3
1.2 Πιστοποίηση στο Αντικείμενο “Στέλεχος Κοινωνικής Φροντίδας (Διαχείριση πόνου-ψυχολογική στήριξη-δεξιότητες φροντίδας τρίτης ηλικίας)”	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ.....	4
2.1 Σκοπός – Ομάδα στόχος	4
2.2 Δομή του πιστοποιητικού.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑΣ ΥΛΗΣ.....	6
3.1 Αντικείμενα αξιολόγησης και κριτήρια απόδοσης	6
3.2 Περιεχόμενα εξεταστέας ύλης	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ.....	12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενικά

Μια από τις σημαντικότερες κοινωνικές προκλήσεις του 21ου αιώνα για τη χώρα μας, την κοινωνική εξέλιξη, την υγεία και την οικονομία αποτελεί η φροντίδα των ατόμων τρίτης ηλικίας. Η γήρανση του πληθυσμού στη χώρα μας, σε συνδυασμό με το σύγχρονο τρόπο ζωής με αυξημένα ωράρια εργασίας αναδεικνύουν την ανάγκη για άτομα καταρτισμένα, που μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας σε άτομα της τρίτης ηλικίας.

Παρόλη την αύξηση του προσδόκιμου ζωής και της ποιότητας αυτής, οι αυξανόμενες απαιτήσεις στον εργασιακό χώρο και η πνευματική και σωματική κόπωση που αποτελούν συνέπειες αυτών των απαιτήσεων, κάνουν επιτακτική την ανάγκη ύπαρξης καταρτισμένων απασχολούμενων στον τομέα της φροντίδας των ατόμων της τρίτης ηλικίας και της γηριατρικής. Οι γνώσεις και η κατάρτιση αυτών, σε συνδυασμό με τα διαρκώς εξελισσόμενα ιατρικά ευρήματα θα καταστήσουν επαρκή την αύξηση ποιότητας ζωής των ατόμων τρίτης ηλικίας.

1.2 Πιστοποίηση στο Αντικείμενο “ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ (Διαχείριση πόνου-ψυχολογική στήριξη-δεξιότητες φροντίδας τρίτης ηλικίας)”

Το παρόν πιστοποιητικό αξιολογεί ένα ευρύ φάσμα απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων, που ενδείκνυται να κατέχουν άτομα που απασχολούνται ή ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με αυτόν τον τομέα.

Επίσημες προαπαιτήσεις, τις οποίες πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι για να κάνουν αίτηση για το πιστοποιητικό, είναι:

- Η ηλικία των 18 ετών και άνω ΚΑΙ
- Απόφοιτος/η Υποχρεωτικής εκπαίδευσης (ως ορίζεται από τη Νομοθεσία)
Είτε
- Σχετική με το αντικείμενο επαγγελματική εμπειρία κατ’ ελάχιστον 6 μήνες
Είτε
- Συμμετοχή, σχετική με το αντικείμενο, σε σεμινάριο – εκπαιδευτικό πρόγραμμα κατ’ ελάχιστο 50 ωρών

Τα εξεταστικά κέντρα για να διεξάγουν εξετάσεις για το συγκεκριμένο σχήμα πιστοποίησης της Vellum, πρέπει να έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και το λογισμικό που χρειάζεται για την αξιολόγηση των υποψηφίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

2.1 Σκοπός - Ομάδα στόχος

Σκοπός του πιστοποιητικού είναι να αξιολογήσει τις γνώσεις/δεξιότητες ενός υποψηφίου που δραστηριοποιείται ή επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στον τομέα παροχής υπηρεσιών φροντίδας των ατόμων της τρίτης ηλικίας.

Το Στέλεχος Κοινωνικής Φροντίδας συνδυάζει ανθρωπιστικές και κοινωνικές αξίες που είναι απαραίτητες για την παροχή φροντίδας σε άτομα της τρίτης ηλικίας. Μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες του σε Οίκους Ευγηρίας, Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων καθώς και για φροντίδα κατ' οίκον. Στόχος του Στελέχους Κοινωνικής Φροντίδας είναι να μεριμνά για τη σωματική, πνευματική και ψυχική υγεία και ευεξία των υπό φροντίδα ατόμων. Επίσης, φροντίζει για την κάλυψη των καθημερινών αναγκών τους (καθαριότητα, σίτιση, μετακίνηση, προσωπική φροντίδα, κ.α.) και παρέχει συναισθηματική υποστήριξη.

Το πιστοποιητικό αφορά όλους τους εργαζόμενους που παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας σε άτομα της τρίτης ηλικίας αλλά και όσους θέλουν να δραστηριοποιηθούν στον κλάδο αυτό.

2.2 Δομή του πιστοποιητικού

Το πιστοποιητικό αποτελείται από τέσσερις ενότητες. Ο Υποψήφιος για να αποκτήσει το Πιστοποιητικό εξετάζεται σε όλες τις ενότητες. Οι ενότητες που διατίθενται στο πιστοποιητικό είναι οι παρακάτω:

Ενότητα εφαρμογής	Κατάσταση	Διάρκεια
1. Βασικές αρχές φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας- Υγιεινή, ασφάλεια και πρώτες βοήθειες	Βασική Ενότητα	45 λεπτά θεωρητική εξέταση
2. Ανατομία και φυσιολογία: Από την Παθολογία στη Φαρμακολογία και τη Χορήγηση Φαρμάκων	Βασική Ενότητα	
3. Ψυχολογία Ατόμων Τρίτης Ηλικίας	Βασική Ενότητα	
4. Διατροφή και Τρίτη Ηλικία	Βασική Ενότητα	

Η βάση ερωτήσεων (QDB) αποτελείται από 171 κρυπτογραφημένες με σύγχρονο αλγόριθμο (MD5) ερωτήσεις και πιθανές απαντήσεις (δολώματα).

Το εξεταστικό σύστημα της Vellum ακολουθεί την τυχαία λήψη 30 ερωτήσεων, από το σύνολο των παραπάνω ενοτήτων εφαρμογής, διαδικτυακά, χωρίς την ενδιάμεση παρεμβολή τρίτου μέρους, και τις ανακατεύει. Από τις 30 αυτές ερωτήσεις, επιλέγει ισόποσα Εύκολες, Μέτριες και Δύσκολες.

Αυτές οι δεξιότητες εξετάζονται στον υπολογιστή με τη μορφή ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών.

Για να πάρει το πιστοποιητικό ο υποψήφιος θα πρέπει να επιτύχει στην εξεταστική διαδικασία πιστοποίησης, με ποσοστό επιτυχίας 70%, στο σύνολο των ενοτήτων. Επισημαίνεται πως σε περίπτωση αποτυχίας, ο κάθε υποψήφιος έχει δικαίωμα επανάληψης της εξεταστικής διαδικασίας.

Εξέταση σε Εξεταστικό Κέντρο: Στις περιπτώσεις υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, **όπως** κάποιες από αυτές **αναφέρονται στο Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199Α)**, η εξέταση διεξάγεται κατά περίπτωση όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει:

1. Να ενημερώσει έγκαιρα το εξεταστικό κέντρο, για να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες ως προς τον ειδικό εξοπλισμό που ίσως χρειαστεί να προμηθευτεί, για τον δεύτερο επιτηρητή που θα πρέπει να ορισθεί, καθώς και για την εύρεση ή τον ορισμό του κατάλληλου ατόμου που θα λειτουργήσει ως βοηθός/γραφέας, ο οποίος δεν θα πρέπει να συμμετείχε σε οποιαδήποτε πιθανή εκπαιδευτική διαδικασία με τον υποψήφιο.
2. Να προσκομίσει βεβαίωση που χορηγείται με γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής ή από Κρατικό Νοσηλευτικό Ίδρυμα ή από το αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο, στην οποία πρέπει να αναγράφεται η πάθηση.

Εν παραδείγματι οι «μαθητές»:

- α. που πάσχουν από κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή, ή
- β. παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία και

εξετάζονται με τη βοήθεια βοηθού/γραφέα. Ο βοηθός γραφέας διαβάζει τις ερωτήσεις και πληκτρολογεί τις απαντήσεις του εξεταζόμενου.

Σε όλους τους «μαθητές» παρέχεται επιπλέον χρόνος εξέτασης 30 λεπτών.

Οι ανωτέρω περιπτώσεις εξυπηρετούν τον εξεταζόμενο ως προς τη διαδικασία διεξαγωγής της εξέτασης η οποία γίνεται μέσω του Η/Υ, σε θεωρητικό επίπεδο εξέτασης.

Οι **Φυσικές ικανότητες-χαρακτηριστικά** (κίνησης, όρασης, ακοής, κ.ά.) ενός προσώπου, ορίζονται όπως αυτές απαιτούνται και δεν εμποδίζουν αντικειμενικά την εφαρμογή των γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων ως προς τη διεκπεραίωση δραστηριοτήτων σε επαγγελματικό πλέον επίπεδο. Να διαθέτει φυσικές ικανότητες, κατάλληλες για το αντικείμενο της ειδικότητας (ευχέρεια στη σωματική κίνηση, στην κίνηση των χεριών, ικανοποιητική όραση και ακοή).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑΣ ΥΛΗΣ

3.1 Αντικείμενα αξιολόγησης και κριτήρια απόδοσης

Ακολουθούν λεπτομέρειες για τις εξεταζόμενες ενότητες. Για κάθε ενότητα, προσδιορίζονται τα σχετικά Αντικείμενα αξιολόγησης που αντιστοιχούν και στις συγκεκριμένες δεξιότητες που οι υποψήφιοι πρέπει να επιδείξουν για να επιτύχουν σε κάθε ενότητα.

Για να προετοιμαστούν πλήρως για τις εξετάσεις, οι υποψήφιοι πρέπει να μπορούν να ικανοποιήσουν όλα τα Αντικείμενα Αξιολόγησης, ενώ κατά την εξεταστική διαδικασία μπορεί να μην εξεταστούν απευθείας σε όλα τα Αντικείμενα Αξιολόγησης.

Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν βασικές γνώσεις χειρισμού του πληκτρολογίου και του ποντικιού του υπολογιστή, καθώς η εξεταστική διαδικασία διεξάγεται με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Η εξεταστέα ύλη και οι εξετάσεις διατίθενται στα Ελληνικά, ενώ οι τελικές εξετάσεις είναι σχεδιασμένες, ώστε να δίνουν στους υποψήφιους τη δυνατότητα να δείξουν ότι μπορούν να εφαρμόσουν τις δεξιότητες που παρουσιάζονται στην εξεταστέα ύλη.

Σημαντική σημείωση: Όπως περιγράφεται στην αρχή των ξεχωριστών ενοτήτων, από τους υποψηφίους ζητείται να γνωρίζουν όλα τα αντικείμενα αξιολόγησης της εξεταστέας ύλης, προκειμένου να αξιολογηθούν σε μία εξεταστική ώρα στις ενότητες εφαρμογής.

3.2 Περιεχόμενα εξεταστέας ύλης

Ενότητα 1^η: Βασικές αρχές φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας- Υγιεινή, ασφάλεια και πρώτες βοήθειες

Στην ενότητα αυτή οι υποψήφιοι εξετάζονται στις βασικές αρχές φροντίδας και περιποίησης των ατόμων τρίτης ηλικίας, με έμφαση στους κανόνες ατομικής υγιεινής, της παροχής ασφάλειας και πρώτων βοηθειών σε περίπτωση μικροατυχημάτων ή αιφνίδιων περιστατικών. Συγκεκριμένα:

Αντικείμενα Αξιολόγησης	Δεξιότητες/ Ικανότητες
1.1 Βασικές αρχές και κανόνες φροντίδας και περιποίησης ατόμων τρίτης ηλικίας	Δεξιότητες: ▪ Διαχείριση κανόνων φροντίδας και περιποίησης ▪ Τήρηση κανόνων υγιεινής ▪ Εφαρμογή με επιτυχία τεχνικών παροχής ασφάλειας και πρώτων βοηθειών Ικανότητες: ▪ Να αντιλαμβάνονται τις ανάγκες υγιεινής ατόμων τρίτης ηλικίας ▪ Να αξιοποιούν αποτελεσματικά τις τεχνικές παροχής πρώτων βοηθειών
1.2 Κανόνες ατομικής υγιεινής	
1.3 Παροχή ασφάλειας σε άτομα τρίτης ηλικίας	
1.4 Πρώτες βοήθειες σε αιφνίδια περιστατικά και μικροατυχήματα	

Ενότητα 2^η: Ανατομία και φυσιολογία: Από την Παθολογία στη Φαρμακολογία και τη Χορήγηση Φαρμάκων

Στην ενότητα αυτή εξετάζονται τα όργανα του ανθρώπινου σώματος, η ανατομία και η φυσιολογία αυτού, με έμφαση στις σχέσεις μεταξύ των κυριότερων οργάνων και των συστημάτων του ανθρώπινου σώματος. Επιπλέον, εξετάζονται τα συμπτώματα ασθενειών ατόμων τρίτης ηλικίας και αξιολόγηση αυτών. Τέλος, εξετάζεται η χορήγηση φαρμάκων στις ασθένειες αυτές. Συγκεκριμένα:

Αντικείμενα αξιολόγησης	Δεξιότητες/ Ικανότητες
2.1 Όργανα του ανθρώπινου σώματος	<u>Δεξιότητες:</u> - Διάκριση οργάνων ανθρώπινου σώματος και των σχέσεων μεταξύ τους - Αναγνώριση των συμπτωμάτων ασθενειών ατόμων τρίτης ηλικίας - Αξιολόγηση των συμπτωμάτων και μέτρηση <u>Ικανότητες:</u> - Να αντιλαμβάνονται τη σχέση των οργάνων του ανθρώπινου σώματος για την αναγνώριση των συμπτωμάτων - Να αξιοποιούν τις μετρήσεις των συμπτωμάτων για τη χορήγηση φαρμάκων
2.2 Σχέσεις μεταξύ των κυριότερων οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου σώματος	
2.3 Αναγνώριση συμπτωμάτων ασθενειών ατόμων τρίτης ηλικίας	
2.4 Μέτρηση και αξιολόγηση συμπτωμάτων. Χορήγηση φαρμάκων	

Ενότητα 3^η: Ψυχολογία Ατόμων Τρίτης Ηλικίας

Η συγκεκριμένη ενότητα αφορά στην ανάλυση των ψυχολογικών χαρακτηριστικών των ατόμων της τρίτης ηλικίας, καθώς και των βασικών αρχών επικοινωνίας βάσει αυτών των χαρακτηριστικών. Όπως επίσης και ο τρόπος διαχείρισης του στρες των ατόμων τρίτης ηλικίας και η εύρεση τρόπων και μεθόδων δημιουργικής απασχόλησης για τη σωματική και ψυχική υγεία.

Αντικείμενα αξιολόγησης	Δεξιότητες/ Ικανότητες
3.1 Χαρακτηριστικά των ατόμων της τρίτης ηλικίας	Δεξιότητες: - Άμεση και αποτελεσματική διαχείριση των ψυχολογικών χαρακτηριστικών των ατόμων τρίτης ηλικίας - Διάκριση των μεθόδων επικοινωνίας με τα άτομα τρίτης ηλικίας - Διαχείριση του στρες των ατόμων τρίτης ηλικίας - Επιτυχή εύρεση τρόπου δημιουργικής απασχόλησης για τη σωματική και ψυχική υγεία Ικανότητες: - Τήρηση των βασικών αρχών επικοινωνίας - Αξιοποίηση δυνατοτήτων των ατόμων τρίτης ηλικίας για απασχόληση
3.2 Βασικές αρχές επικοινωνίας (λεκτική, μη λεκτική επικοινωνία, πότε ενδείκνυται η επαφή ως μέσω επικοινωνίας, καταγραφή πληροφοριών)	
3.3 Κατανόηση των τρόπων αποφυγής ή διαχείρισης του στρες	
3.4 Δημιουργική απασχόληση για τη σωματική και ψυχική υγεία	

Ενότητα 4^η: Διατροφή και Τρίτη Ηλικία

Σε αυτή την ενότητα εξετάζονται οι κανόνες υγιεινής διατροφής για τα άτομα τρίτης ηλικίας, δίνοντας έμφαση στη διατροφική πυραμίδα. Οι ασθένειες και ο ρόλος της χορήγησης σωστής-υγιεινής διατροφής, καθώς και συμπληρωμάτων διατροφής.

Αντικείμενα αξιολόγησης	Δεξιότητες/ Ικανότητες
1.1. Κανόνες υγιεινής διατροφής	Δεξιότητες: - Αποτελεσματική εφαρμογή κανόνων υγιεινής διατροφής σε άτομα τρίτης ηλικίας - Χρήση κανόνων διατροφικής πυραμίδας - Εφαρμογή χρήσης συμπληρωμάτων διατροφής για κάθε ασθένεια Ικανότητες: - Διαμόρφωση διατροφικού πλάνου - Κατανόηση των ασθενειών και της σημαντικότητας χορήγησης σωστού διατροφολογίου και συμπληρωμάτων διατροφής
1.2. Η διατροφική πυραμίδα	
1.3. Συμπληρώματα διατροφής	
1.4. Διατροφή και ασθένειες	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bowling, A. (2004). A taxonomy and overview of quality of life. In: *Models of Quality of Life: A Taxonomy, Overview and Systematic Review of the Literature* (J. Brown, A. Bowling and T. Flynn, eds). Sheffield, UK, European Forum on Population Ageing Research.

Carers, UK. (2004). *In poor health: The Impact of Caring on Health*. London, Carers UK.

Economou, C. (2010). Greece -Health System review. *Health system in Transition*, 12(7).

Courau, C. (2004). Πως η κοινωνία αντιμετωπίζει τους ηλικιωμένους. *Ιστορία*, 26-31.

Neno, R., & Aveyardand, B. (2007). *Older People and Mental Health Nursing: A Handbook of Care*.

Reed, J., Stanley, C., & Clarke, C. (2004). *Health, Well-Being and Older People*. Bristol, UK: The Policy Press.

Busse, R., & Riesberg, A. (2005). *Gesundheitssysteme im Wandel, Different health systems within the EU Deutschland*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Ο παρακάτω πίνακας περιέχει το ιστορικό αναθεωρήσεων του παρόντος Syllabus.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΧΟΛΙΑ
11/11/20	Παρ. 2.2, προστέθηκε το πλήθος QDB (δεν άλλαξε η έκδ. εγγρ.)
22/12/20	νέος τίτλος σχ. πιστι.
22/3/21	ανασκόπηση, προαπαιτήσεις, επισήμανση ότι το εξ. συστ. τραβά ερ. από όλες τις ενότητες, φυσικά χαρακτηριστικά
7/8/23	§1.2 διευκρίνιση προαπαιτήσεων